

## Whistleblow-ilmoituskanavan käyttöönotto ja ilmoitusten käsittelijöiden nimeäminen

Kunnanhallitus 21.08.2023 § 166  
213/00.01.01/2023

Valmistelija

Hallintojohtaja, puh. 040 091 5660

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023. Kysymys on EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin (2019/1937), ns. whistleblower-direktiivin täytäntöönpanosta. Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Sisäisen ilmoituskanavan perustamisvelvollisuus koskee kuntia ja kuntayhtymiä, joiden työ- tai virkasuhteessa olevien henkilöiden määrä on säännöllisesti vähintään 50. Sama koskee kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevia oikeushenkilöitä kuten tytäryhtiöitä.

Soveltamisala on määritelty lain 2 §:ssä. Soveltamisaloja on yksitoista, muun muassa julkiset hankinnat ja ympäristönsuojelu. Lakia sovelletaan tekoihin, jotka on säädetty rangaistavaksi, joista voi seurata rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus taikka jotka voivat vakavasti vaarantaa lainsäädännön yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteutumista. Ilmoituskanavaa ei siten ole tarkoitettu yleiseksi "palautekanavaksi" vaan nimenomaan vakavien väärinkäytösten ilmoittamista varten.

Ilmoittajan työnantaja tai muu organisaatio ei saa kohdistaa ilmoittajaan tai muuhun lain 5 §:ssä tarkoitettuun henkilöön vastatoimia rikkomista koskevan tiedon ilmoittamisesta tai julkistamisesta. Menettely, jonka tarkoituksena on rikkomista koskevan tiedon ilmoittamisen tai julkistamisen estäminen, on niin ikään kiellettyä.

Kuhmoisten kunta on hankkinut ilmoituskanavaksi Juuriharja Oy:n sovelluksen. Työnantajan tulee nimetä käyttäjät whistleblower-kanavalle. Hallintosäännön 11. luvun 2 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Yhteistyötoimikunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 28.6.2023 ja päättänyt esittää kunnanhallitukselle, että se perustaa lain 1171/2022 Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tarkoittaman ilmoituskanavan ja määrää ilmoitusten käsittelystä vastaaviksi henkilöiksi hallintojohtajan ja työsuojelupäällikön.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Valtteri Väyrynen

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää perustaa lain 1171/2022 Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden

suojelusta tarkoittaman ilmoituskanavan ja määrää ilmoitusten käsittelystä vastaaviksi henkilöiksi hallintojohtajan ja työsuojelupäällikön.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.